

Sosiaali- ja terveydenhuollon palveluinnovaatiohanke

Sosiaaliala teknologialla parempaan palveluun

Kulttuuritalo 30.10.2008

Juha Teperi

SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖ

Sosiaali- ja terveydenhuollon tilaus innovaatioille

- megatrendejä jotka haastavat kestäväen kehityksen
 - ikääntyminen
 - henkilöstöpula
 - talouden globalisaation asettamat rajat rahoituspohjalle
 - väestön vaatimustason nousu
 - jne. jne.
- ihmistyövaltaisella alalla teknisen tehostamisen mahdollisuudet rajalliset
 - ➔ tarvitaan kokonaan uusia tapoja toimia = innovaatioita
- järjestelmän selviytyminen riippuu sen uudistumiskyvystä
- ***uudistumiskyvyn varmistaminen on innovaatiohankkeen toimien yhteinen nimittäjä***

Viime vuosina tuhansia innovaatiohankkeita sosiaali- ja terveydenhuollossa - *miksi investoinnit eivät ole vastanneet odotuksia?*

- ”sosiaali- ja terveys-, elinkeino- ja innovaatiopolitiikan välillä on jännite” (FinnWell-arviointi, Tekes 2007)
- organisaatioiden (ja ammattikuntien) rajojen ylittäminen vaikeaa: erilliset johtamisjärjestelmät, strategiat, budjetit
- kilpailun puuttuessa kannustimet aitoon muutokseen ovat heikkoja
- tukirakenteet innovaatioiden levittämiselle ja käyttöönotolle puuttuvat tai ovat heikkoja

Miksi investoinnit eivät ole vastanneet odotuksia?

STM:n palveluinnovaatiohankkeen vastauksia tunnistettuihin kehittämishaasteisiin

- ”sosiaali- ja terveysteollisuuden, elinkeino- ja innovaatiopolitiikan välinen jännite” (FinnWell-arviointi, Tekes 2007)

strateginen yhteistyö innovaatorahoittajien välillä

- organisaatioiden (ja ammattikuntien) rajojen ylittäminen vaikeaa: erilliset johtamisjärjestelmät, strategiat, budjetit

osahanke ”Yhteen sovitettu tuotantojärjestelmä”

- kilpailun puuttuessa insenttiivit kehittämiseen ovat heikkoja

Palveluvaaka –sivusto

- tukirakenteet innovaatioiden levittämiseksi ja käyttöönotolle puuttuvat tai ovat heikkoja

Innokylä -innovaatioympäristö

Strateginen yhteistyö innovaatorahoittajien välillä

- so-te –alan innovaatiotoiminnassa paljon (myös uusia) rahoittajia(esim.Tekes-Sitra-RAY-VM-TM-SM-TSR)
- valtaosa hankerahoituksesta sote-sektorin ulkopuolelta
- haasteena ”sosiaali- ja terveys-, elinkeino- ja innovaatiopolitiikan välinen jännite” (FinnWell-arviointi / Tekes 2007)
 - ➔ tarvitaan strategista keskustelua
- tehtävänä on löytää yhteinen tulkinta
 - STM:n kansallisen so-te-linjausvastuun
 - kuntien järjestämisvastuun
 - TEM:n koordinoiman laaja-alaisen innovaatiopolitiikansuhteista
- Palveluinnovaatiohanke edistää osaltaan tätä keskustelua

Osahanke ”Yhtein sovitettu tuotantojärjestelmä”

- Vastaa organisaatioiden (ym.) rajojen ylittämisen haasteeseen
- Tavoitteena kokemukset uusista malleista jotka tukevat asiakaslähtöisiä ja tehokkaita palveluprosesseja
- Tuotoksena testatut ja käyttöön otetut mallit sosiaalipalvelujen, perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon (ym.) rakenteiden ja toimintojen yhteensovittamiseksi asiakkaan kannalta eheänä kokonaisuutena
- Keinona KASTE-hankerahoituksen ja Tekesin innovaatio-ohjelman teemahaun suuntaaminen uudella lailla integroitujen alueellisten tuotantomallien kokeiluun ja käyttöönottoon

Mikä on **Palveluvaaka**?

- **Palveluvaaka: kaikille avoin internet-sivusto** joka välittää tietoa palvelujen **saatavuudesta, kustannuksista, tuottavuudesta, laadusta ja vaikuttavuudesta**
- ensisijainen kohderyhmä kansalaiset
- helppokäyttöinen, ymmärrettävä, luotettava tietolähde
- tiedot tuottajittain (osin myös kunnittain ja alueittain)
- tuo julkiset, yksityiset ja kolmannen sektorin toimijat samalle viivalle
- valmis 1.1.2011

Palveluvaaka – miksi?

- läpinäkyvyys kansalaisten suuntaan - varmistaa palvelujärjestelmän tilivelvollisuuden
- vastaa osaltaan kilpailun puutteeseen ja kehittämissensiivien heikkouteen
 - antaa lisävauhtia palvelujen alueelliselle ja paikalliselle kehittämiselle osoittamalla kehittämistarpeita ja lisäämällä arvioivaa julkista keskustelua
- vastaavista järjestelmistä saadut kokemukset hyviä (esim. www.sundhedskvalitet.dk)

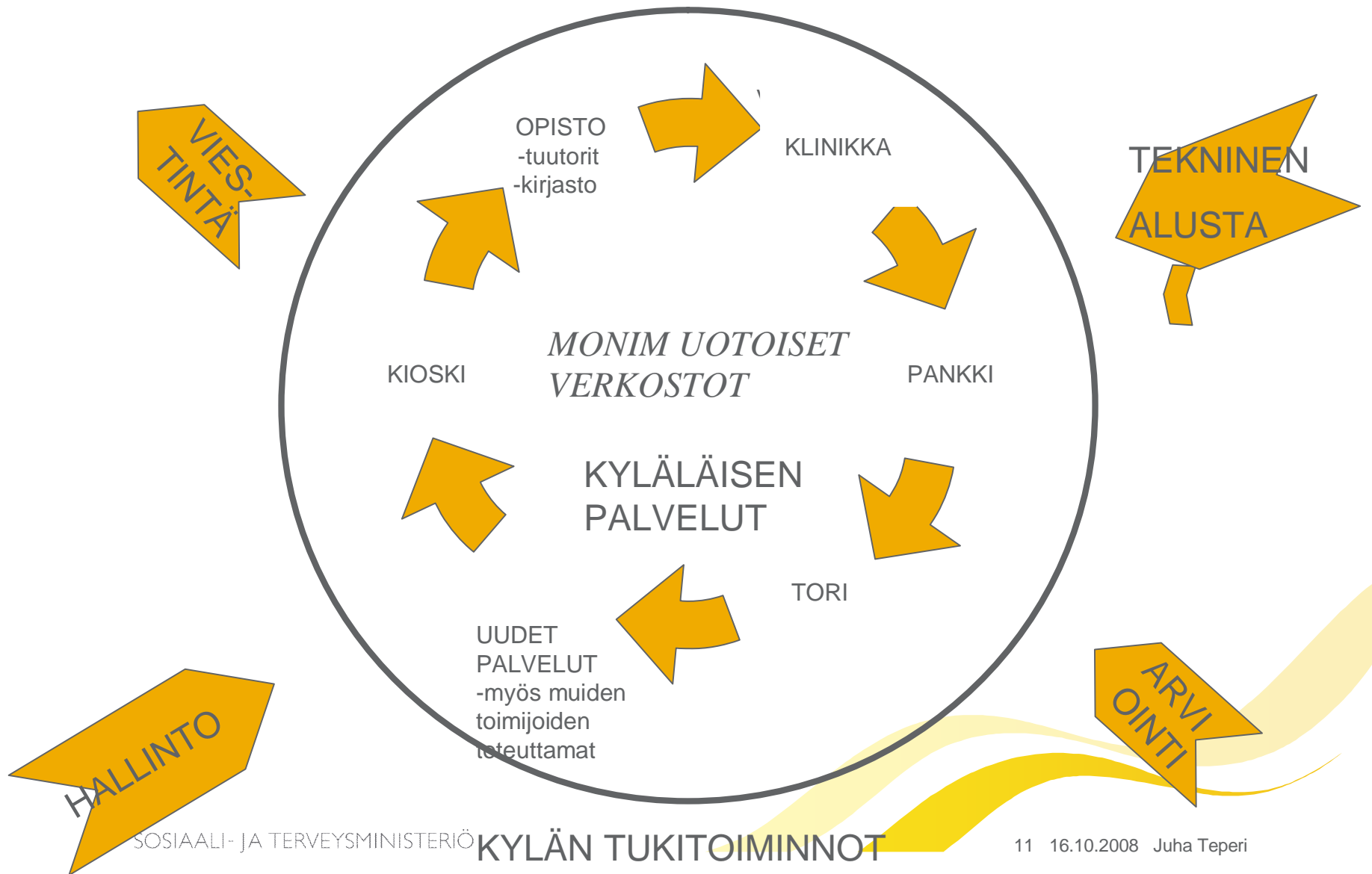
Innokylä –innovaatioympäristö: kansallinen rakenne innovaatioiden levittämiseksi ja käyttöönotolle

- palveluinnovaatioiden levittämistä ja käyttöönottoa ei saa jättää hankekohtaisesti suunniteltavaksi ja toteutettavaksi
- tarvittavat tukirakenteet samoja innovaation tuottajasta, rahoittajasta tai hyödyntäjästä riippumatta
- tarvitaan kansallinen, avoin tukijärjestelmä ”public domain” periaatteella
- ***paras tie eteenpäin on kansallisen tason yhteistyö yhteisen rakenteen luomiseksi***
- Innokylää valmistelee toteuttajakoalitio Kuntaliitto – Stakes – STKL
- myös rahoitus monitoimijaisen konsortion kautta

Kuntaliiton, Stakesin ja STKL:n yhteinen visio: **Innokylä**

- *Vuonna 2013 Suomi tunnetaan hyvinvoinnin edelläkävijämaana, jolla on käytössään Euroopan edistynein sosiaali- ja terveystalouden innovaatioympäristö*
- *Innokylänä tunnettu kokonaisuus muodostuu osallistavista verkkopalveluista ja niihin kytkeytyvien alueellisten ja valtakunnallisten verkostojen avoimesta kehittämissyhteisöstä*
- *Innokylä kaikkine toimintoineen on keskeinen osa uudistuvan palvelujärjestelmän rakennetta*

INNOKYLÄN PALVELUT v_5 / 29.9.08 jt

Innokylä verkkopalveluina

- tukiranka on tietoverkkoon luotava virtuaalinen kylä
- verkkopalvelut ovat kaikille avoimia, vuorovaikutteisia, alustan käyttäjien tarpeiden mukaisesti asteittain kehittyviä

Innokylä kehittämissyhteisönä

- monimuotoiset verkostot koko toiminnan moottori
- Innokylä saattaa vuorovaikutukseen asiakkaiden, asiantuntijoiden ja päätöksentekijöiden verkostot

Innokioski

- Verkkopalvelun etusivulta aukeava opastuskeskus

Inno-opisto

- Innotuutorit: asukkaita tukeva osaajien yhteisö
- Innokirjasto: arvioinnin ja käyttöönoton menetelmät

Innoklinikka

- yksittäisten käytäntöjen ja muutosprosessien työstämisen areena

Innopankki

- monipuolisesti rakenteistettu hyvien käytäntöjen tietokanta

Innotori

- jo olemassa olevien tapahtumien yhteydessä
- lisäksi uusi vuosittainen tapahtuma, Innomarkkinat

Uudet palvelut

- kylän kasvaessa uusia palveluja – myös perustajajäsenten ulkopuolella luotuja

Toimijoista ja aikataulusta

- sisällöllinen suunnittelu loppusuoralla
- työpakettikohtaiset tarkemmat neuvottelut rahoittajien kanssa 10-12 / 08
- kehitysvaihe 2009 – 2013, kuitenkin väliarviointi vuoden 2010 lopussa

Lopuksi: toimintaperiaatteista

- Perustajajäsenet sitoutuvat kehittämään ja pitämään yllä palveluja kaikille avoimena ympäristönä
- työ kehittyy ”asukkaiden” ohjatessa: suunnitelmien tarkistus prosessin aikana
- kaikki muut toimijat kutsutaan mukaan – kylän yhteisen järjestyssäännön puitteissa
- kaupunginhallitukseen perustajajäsenten ja rahoitukseen sitoutuvien tahojen edustus
- kyläkokous kaikille avoimena kehittämistä evästävänä foorumina